

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra 1 kor Egy óra 1 kor 50 fill
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 .

Felolós szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Vederemo

Mit hoz az ősz, mely immár gyorsított léptekkel közeleg felénk: meghozza-e a pártközi békét, avagy a harc folytatására készíti a küzdő feleket? — ez a kérdés lebeg most mindenki ajakán a nyilvánosság előtt s a politika összes berkeiben.

Prognózist adni a majdani fejleményekről egyelőre nem lehet. De hogy a helyzet a nyári szünet alatt nyugodtabbá vált, eléggé bizonyítja a kérdésnek az ellenzék részéről való feltevésének és vitatásának lehetősége. Ugy látszik, az országban tapasztalt közhangulat s a törvényhatóságok nyilatkozatainak hatása kissé megzuhanyozta szenvedelmét.

Lukács László miniszterelnök teljes nyugalommal néz a közel jövő fejleményei elé s ezt ki is jelenti újabb nyilatkozatában, melyet most egy berlini laptudósító előtt a külföldi tájékoztatására tett.

Szavaiból nyilvánvaló, hogy a magyar parlamenti többség vezére nem zárkózik el a kisebbség békeajánlatai előtt. De föl van fegyverkezve a harc folytatásához is, megvédeni a képviselőház munkaképességét az obstrukció bármely terrorizmusa ellenében.

Az ellenzékétől függ, ami történni fog. Ha elfogadható feltételekkel jön, melyek tárgyalására, mérlegelésre alkalmasak, akkor a miniszterelnökönél nyitott ajtókat talál. Csak az tekintendő kizártnak, hogy a kisebbség diktálhasson békefeltételeket. Az

ellenzéki diktatura összeférhetetlen bármely parlamentárizmussal. Levert ellenzéknek pedig ilyesmirel még csak álmodni is a politikai józanságba ütköznék. Azt ami ellenzékünk keservesen tapasztalta, hogy obstrukciójával végső eredményben rutul elbukott, s az országon is veheti észre, hogy a nemzet nagy többsége vert sereget lát benne. Beteges illúzió tehát az a reménykedése, hogy úgy viselkedhettek a történetek után, mintha az obstrukció győzött volna s a közvélemény ezt elhinné, sőt honorálná is neki.

Ez idő szerint két kardinális feltételhez látszik magát az ellenzék kötni: egyik a restitutio in integrum, másik a kormányelnök s a házelnök fejtétele. A többség vezére mindkettőt visszautasítja, amazzal konkrét ok és forma híjjánál fogva, emezt a többség presztízisére való figyelemből.

A restitutio in integrum a törvényhozás jogosan bevégzett tényeibe ütközik. Azokról lehetetlen kimondani, hogy nem tények, és nem léteznek: az ellenzék itt Házhatározatokkal, a főrendek alkotmányos hozzájárulásával és királyi szentesítéssel áll szemben. Sem szükség nincs rá, sem mód nincs hozzá, hogy ezekhez a képviselőház kisebbsége korrigálólag nyulhasson. Nem sokkal szerencsésebb az a törekvés, hogy ez ügyben utólag valamely deklaráció vétessék a képviselőház jegyzőkönyvébe. A miniszterelnök méltán jegyezte meg, hogy el se képzelhető, mi legyen

az ily nyilatkozat tartalma és szövege. Megihlett toll legyen, mely azt úgy tudja létrehozni, hogy kisebbség és öbbség egyaránt hozzá járulhassanak. Iráspróbákat róla idáig sem tettek vele, — avagy csak most vajudnak hozzá a hegyek? A kormányelnök erről csak annyit mondott, hogy nem avatkozik bele, mert ez az ellenzék dolga.

Ami a fejtételeket illeti, a kormányelnök röviden végzett velük. Saját személyére nézve — ugymond — szívesen átengedi a tért másnak. De ez a többség ügye, mely nem fogja tűrni, hogy tőle vezetőinek kiszolgáltatása követeltesse. A többségben semmi hajlandóság nincs, hogy ezt az adót fizesse levert ellenfelének.

A kormány és a munkapárt szívesen látják a szolid békét, elfogadható objektív alapon. De készen vannak a harc folytatására, ha ez rájuk kényszerítettik. Az ellenzék fenyegetésétől nem riadnak vissza, s ha csakugyan megkockáztatná a delegáció törpe minoritása a zenélő obstrukciót: a magyar országos bizottság elnökségének biztonnal lesznek hatalmi eszközei, hogy a tárgyalások rendjét, nyugalmát és komolyságát fentartsa. Ha az ellenzék nem rösteli e csúf szerepet Bécsben, Európa szemeláttára végigjátszani, a magyar delegáció az ország presztíziséből megelégedő tagjai ellen alkalmazni fogja a kellő eljárás szigorát, s a nemzet közvéleménye tapsolni fog hozzá.

Egy élet...

(Személyek: A báró, dr. Hajnal Gábor. Hajnal Pál. — Színhely: Hajnalék lakása.)

A báró (belép): Szervusz, Gábor!
 Gábor: Szervusz, kedves öregem. Mikor érkezettél?

A báró: Ma reggel. És már itt vagyok, hogy az otthonodban üdvözölhesselek.

Gábor: Köszönöm.

Pál (aki eddig a szoba egyik sarkában szótlanul állt, Gáborhoz): Gábor, adi egy forintot.

Gábor szótlanul kiveszi a pénztárcáját és átadja a kért összeget.

A báró érdeklődéssel nézi e jelenetet.

Pál (mohón kap a pénz után és kifelé indul): Még máma nem voltam a „Csap”-ban, de most már megyek!

A báró (kissé halkán): Ki ez az ember?

Pál (meghallja és visszafordulva megáll): Én Hajnal Pál vagyok, báró ur! Dr. Hajnal Gábor, az ön barátja, az én öcsém. Bocsásson meg, hogy nem tettem eleget a társadalmi szokásoknak és nem mutatkoztam be, de vannak pillanatok, Isten tudja, miért, amikor az ember fütyül az ilyenre!

Gábor (a báróhoz): Ne törődj vele!

Pál: Hallja, báró ur! Az öcsém meg akarja kímélni önt, pedig nincs mitől tartania. A ruházatáról ugyan azt olvashatja le, hogy

én egy elzüllött fickó vagyok, azonban én ép oly embernek érzem magam, mint ön!

Gábor: Ne tarts itt nekünk előadást!

Pál: De igen, tartok! Hogy megtudja a báró ur, amit nem tud!

Gábor: Kérlek, kedves Viktor, a bátyámnak az a mániája, hogy mindenkinek elpanaszolja az élete tragédiáját.

Pál (gunyosan nevet): Hahaha! Az öcsém mániának nevezi azt, hogy én belekiáltom a világ fülebe az emberiség bűnét!

A báró: De édes Hajnal ur, engem ez nem érdekél...

Pál: Ha hallani fogja, talán érdekelni fogja, báró ur. Nézzen meg jól, minden undor nélkül. Esetleg megláthatja, ha ugyan akarja, hogy nem egy jött-ment vagyok, akinek a naplopás a kenyere és börtön a lakása... Az én harminc évemmel már hatvanat éltem át... Volt részem jóban, rosszban egyaránt... Volt olykor pénzem is, de volt olyan idő is, amikor az utcán korgó gyomorral csatangoltam és éjjelre egy pszkos csatornában aludtam!... Ön természetesen ebből egy szót sem ért; Ön azt kérdi, miért?

A báró: Bizonyára maga volt az oka bal szerencséjének.

Pál: Én — meg az emberek! Havi nyolcvan korona fizetéssel voltam alkalmazva egy fővárosi banknál és ebből kellett fenntartanom magamat!

— Értsen meg jól, báró ur! Havi nyolc-

van korona... (Hévvél) Ha rá gondolok, ökölbe szorul a kezem és le tudnék vele sújtani úgy, de úgy, hogy felébrednének azok a nyomorultak, akik ilyen nevetséges éhbéért feláldozzák az életüket!

Gábor: Légy szíves és ne untass bennünket. Hagyd abba.

Pál: Nem hagyom! Nem hagyhatom! — Az a tekintet, amelyet a báró ur rám vetett, kipurancsolja belőlem a szót. Érzem, tudom, hogyha most nem mondanám el azt, amit itt hallani fognak, hát bele örülnék! Ugyan most is azt mondják, hogy nincs eszem, de ez nem igaz! Rágalom! Hazugság! Van eszem — és talán ez a baj. De menjünk tovább. Az én nyolcvan koronás életembe belopódzott a szerelem. A szép, ideális, ifjú szerelem. És akadt egy nő, aki megismertetett a hamisítatlan gyönyörrel. Akinek oly forró volt az ölése, mint a perzselő nap és bájos a mosolygása, mint a Madonnáé. Szerettem nagyon! Kimondhatatlanul! Képes lettem volna bármire. Képes lettem volna meghalni, ha kívánja. Egyszer pénz kellett. Pénz — mindenáron! Nem volt. Honnan vegyek én pénzt. én nyolcvan koronás szerencsétlen?! — kérdeztem magamtól. A feleletet megadta rá a bank! Ép rám bíztak egy csomag pénzt. — Agyamban egy gondolat villant meg: Ha ezt megtartom, lesz pénz, minden.

A báró: Elsikkasztotta?!

Pál: Igen! Rohantam vele haza. Az uton

Harc a magyar püspökség körül

A napokban hosszabb cikkben foglalkoztunk ama fontos és nagy nemzeti jelentőségű kérdéssel, amely az új görögkatolikus magyar püspökség elhelyezését érinti. E cikkünkben Papp János görögkatolikus esperes személyét is névleg érintettük s ő e cikkre most az alábbiakban válaszol. Fejtegetéseit már az audiatur et altera pars elvénél fogva is közreadjuk.

Ily cím alatt közlemény jelent meg a Debreceni Független Ujság tegnapi számában, amelynek írója eléggé keseri hangon aposztrófávan az iránti mozgalmunkat, hogy a gör. kat. magyarság részére immár megalapított új egyházmegye székhelye az alapító oklevélben megnevezett Hajdudorog nagyközség helyett Nyiregyháza rendezett tanácsu városba tétessék, soraiban csekélységemről is megemlékezik s érthetetlennek minősíti abbéli eljárásomat, hogy a Nyiregyháza javára irányuló mozgalomban szintén részt veszek. Legyen szabad azért eljárásomat és mozgalmunkat a következőkben megindokolni:

Városunk igen tisztelt közönségének bizonyára élénk emlékezetében van még az új püspökség székhelye körül megindult harc első kitérésére, mikor a múlt évi szeptember hó 12-én az új püspökség megalapítása érdekében Hajdudorogon tartott értekezleten egyházközségünk által kiküldött társaimmal együtt a legélesebb megtámadást szenvedtük a vendéglátó Hajdudorog részéről a miatt, mivel egyházunk az ezen új püspökség megalapítása iránt felterjesztett felségkérvényében Debrecen szab. kir. várost kérte székhelyül designálni.

Amikor egyházunk elsősorban is városunk részére kérelmezte azt a kiténtetést, hogy a megalapítandó magyar püspökség székhelye legyen, ezt azon szilárd meggyőződése alapján cselekedte, hogy a nemzeti szempontból is oly nagy fontosságú egyházi intézmény számára a legméltóbb s egyúttal a legalkalmasabb helyet hozta javaslatba. — Azért a Hajdudorogon elszenvedett kiméletlen támadással szemben bőven kárpótolt bennünket a debreceni sajtó, mely a legteljesebb mértékben igazolta eljárásunkat, továbbá vá-

csábító selymek, csipkék, asszonvi testre való semmiségek kandikáltak elő a boltok kirakataiból. Vettem! Vettem! Amennyit láttam! Amennyit bírtam! Amennyit kínáltak! Boldogan futottam haza! Az ajtót zárva találtam. Megrázom a kilincset és ekkor egy gyenge sikoltást hallottam. Megösmertem. Ez ő! — Nyisd ki az ajtót! — kiáltottam — és erősen ráztam az ajtót. De nem akarta kinyitni. Börtörtem!

A báró: Ott talált egy férfit?

Pál: Egy nyomorultat. Aki mocskos kézzel szakította szét az én boldogságomat... A helyzetet nem lehetett félremagyarázni és én lelöttem a kutyát! A kiömlő vér kiábrándított; menekültem. Különben a törvény sujt reám. Elbujdostam. Álruhát vettem és Amerikába szöktem. Az igazi szenvedés ott várt csak reám.

A báró: Nem akart dolgozni?

Pál: Akartam, báró ur, de nem tudtam. Kezem nem bírta a rabszolga munkát. De nem volt mit tennem. Kénytelen voltam bármilyen munkát vállalni. Voltam Carnegie füstölő pokrában, szaporítottam Morgan aranyait, robotoltam a bányák mélyén; csak azért, hogy ennem legyen mit! De nem volt elég. Éheztem, báró ur, éheztem, mert nem tudtam beleszokni, hogy élve nyuzzanak!

A báró: Aztán nem alkalmazták sehol?

Pál: Nem! Amint meglátták, hogy milyen a természetem, hogy nem engedem ma-

rosunk több oldalról megnyilvánult közvéleménye, amely szintén azonosította magát velünk s utóbb a magyarországi püspöki kar határozata, mely az új püspökség székhelyéül városunkat hozta javaslatba.

Mindezek a legkedvezőbb auspiciumok voltak, hogy az általunk képviselt eszme győzedelmeskedni fog s hogy az új magyar püspökség székhelye a szinmagyar s az új egyházmegye területén fekvésüknél fogva számításba vehető városok között legfejlettebb kulturával dicsekedhető Debrecen szab. kir. város lesz, mert hiszen a helybeli sajtóban és városunk közéletében megnyilvánult közvélemény remélnünk engedte, hogy Debrecen szívesen fogadja a püspökségünket, a püspöki kar határozata pedig megnyugtatót, hogy a magasabb intéző körök is támogatni fogják városunkat annak elnyerésében.

Valóban a legkínosabb megépetést keltette azért nálunk az az értesülés, hogy városunk vezető férfainak egy igen tekintélyes része nemcsak kívánatosnak nem tartja, hogy a gör. kat. magyar püspökség székhelye Debrecen legyen, de ha szükséges, jó előre kinyilvánítja, hogy városunk annak megnyerésében semminemű áldozatra nem hajlandó!

Ezt az állásfoglalást — városunk érdekét tekintve — megmagyarázni egyáltalán nem tudtuk, mert Debrecen sokkal csekélyebb jelentőségű intézmények elnyerése érdekében is hozott már oly arányú áldozatot, aminél a gör. kat. magyar püspökség székhelyének elnyerését legnagyobb valószínűség mellett biztosíthatta volna. — az azonban tisztán állt előttünk, hogy Debrecen visszavonulása után legkedvesebb eszményünk meg nem valósítható s hogy a legalkalmasabb város püspöki székhelyünk nem lehet.

Azon időtáiban Nyiregyháza rendezett tanácsu város lépett sorompóba Hajdudoroggal szemben s a magyar püspökség részére jelentékeny összegű adományt szavazott meg. Egyháztanácsunk és egyházi közgyűlésünk tehát egyhangulag azon határozatot hozták, miszerint egyházközségünk e mozgalomban Nyiregyháza-hoz csatlakozik, mint amely város a püspöki székhely céljaira Hajdudorognál hasonlíthatatlanul alkalmasabb.

Ezen határozatok képezték a Nyiregyháza-hoz való csatlakozásom alapját. Őszintén irtam le annak előzményeit, amelyeknek megismerése után bizonyára érthetővé válik az a cikkiró előtt is!

Amint azonban ebbeli eljárásom nem alaptalan, épp úgy meg van az alapja Nyir-

gam, szélnek eresztettek. Eleinte kétségbe estem, aztán nem törődtem semmivel. Kétségbeesésemet a dac váltotta fel. Legyen úgy, a hogy akar lenni — mondtam. Megutáltam az embereket, a világot, mindent! Csak egyet nem: a pálinkát. Ha már torkig voltam a keserűséggel, bementem egy füstös csapszékebe és ott elfeledtem minden mást.

A báró: Alkoholistává lett?

Pál: Nem, nem, nem alkoholista! — Ez nagyon szépen hangzik. Iszákos — ez a helyes kifejezés. Ami az uraknak pezsgő, az nekem pálinka, ami az uraknak mámor, az nekem a pálinka gőze; balzsam a fájo sebre... Mikor a torkom perzseli a maró ital, amikor bekövetkezik az az állapot, amit úgy hívnak, hogy részegség, akkor, igen akkor, nem bánok már semmit! A lelkem mintha újra születne és én látom valóra válni mind azt a sok, sok rózsaszínű álmot, amelyet gyermek koromban álmodtam... (A kapott forintot mutatja. A hangján fásultság érzik. Alakja megroppan. Szemében egy eltévedt könnyecske van.) Látja báró ur, így megy ez mindig ezután... Így tengődöm napról-napra... Így fogom bevégezni életem... Összetörtem... megroppantam... Szeretnék úgy élni, mint más... dolgozni... nem tudok... Becsületes lenni... nem lehet... fáj, fáj... nagyon... (Feje előre hanyatlik, aika még valami értelmetlen szavakat motyog és lassan kimegy.)

Rappaport Viktor.

egyháza fellépésének is Hajdudoroggal szemben:

Az új egyházmegye alapító oklevelében Hajdudorog van ugyan a püspökség székhelyeként megnevezve, téves állítás azonban, hogy ez az intézkedés általános megalapítást keltett! Hajdudorog a múlt évi szeptember 12-én tartott értekezleten is csak a legerősebb terror alkalmazásával tudott némileg tekintélyesebb szamu szavazatot kicsikarni a maga javára, mihelyt azonban egyházaink hazulról nyugodt megfontolással szavazhattak, azonnal föltűnő módon megváltozott a számarány! Mert midőn a kultuszminiszter ur kívánsága folytán első ízben nyilatkoztak egyházaink arra nézve, vajjon Nyiregyházát, vagy Hajdudorogot kívánják-e püspöki székhelyükül, az előbbi 56, az utóbbi pedig csupán 14 szavazatot kapott!

Ha ügyünk intézése dolgában a miniszterium befolyásolva nem lett volna, már ez a szavazási arány bizonyára eldöntötte volna a székhely kérdését — Nyiregyháza javára! S hogy mennyire befolyásolva lehetett a miniszterium, az éppen abból a körülményből ítélhető meg, hogy ily föltűnő kisebbség mellett is Hajdudorog került belé székhelyeként az egyházmegye alapító okmányába!

Egyházaink azonban ezen intézkedésbe belé nem nyugodhatnak, mert jól tudják, hogy ez az intézkedés magának az egyházmegyének, intézményeinknek, családjainknak a jövőjét teszi kockára.

Hogyan lehet ugyanis elképzelni egy gör. kat. egyházmegyét, melynek papjai is családosak, internátusok nélkül, melyekben az egyházmegye papságának, tanítóságának s híveinek gyermekei megfelelő középiskolákban nevelkedhessenek? Internátusok nélkül, a melyek továbbá rendszerint a pap- és tanítónövendékek legnagyobb részét is szolgáltatják!?

Ime pedig, az ilyen intézmények tekintetében igen sokat veszítenek az új egyházmegye tagjai Ungváron, Eperiesen, Nagyváradon, Balászfalván, Belényesen. Mert a felsorolt középpontokon virágzó tanintézetek, tekintélyes és biztos alapokon nyugvó gör. kat. internátusok vannak úgy a fiu-, mint a leánygyermekek számára, melyekben mind ez ideig nyugodtan és előnyösen neveltetették gyermekeiket úgy az egyházi emberek, mint maga a nép is, — mely intézmények azonban az új egyházmegyébe kerülőkre nézve mind elvesznek!

Tevélyk fel már most, hogy a kormány kárpótolni fogja az új egyházmegyebelieket s nem fogja engedni, hogy éppen magyarságuk miatt szenvedjenek kárt létérdekeikben! Ebben az esetben is legfeljebb azt remélhetjük, hogy a kormány az egyházmegye hozzájárulásával gondoskodni fog megfelelő internátusokról. — Am, ennyi támogatás elegendő volna Debrecenben vagy Nyiregyházán, ahol megfelelő középiskolák vannak, — mit sem érne azonban Hajdudorogon, mert ott egyetlen magasabb tanintézet sem létezik. Már pedig bármily vérmesek legyenek is reményeink, azt még sem várhatjuk, hogy a kormány nem csupán papnevelő intézettel szereli fel az új egyházmegyét, hanem Hajdudorogon, amely község minden oldalról körül van véve középiskoláknak örvendő városokkal, tisztán a mi részünkre alapítani és építeni fog főgimnáziumot is, polgári fiu- és leányiskolát is, amelyeknek felállítására és fenntartására nem is százezreket, hanem milliókat igényelne!

Mindezt tisztán látják az új egyházmegye elfogulatlanul gondolkodó emberei, azért egyáltalán nincsenek megalapítandó Hajdudorog községnek székhelyéül való kielölésével! S ha az első alkalommal, mikor még a román egyházmegyékből hozzánk csatolt egyházak nem nyilatkozhattak, Nyiregyháza a Hajdudorogra leadott szavazatoknak négyeszeresét mutathatta fel, kár oly határozottan kétségbe vonnia cikkirónak az illető nyiregyházai vezető ember szavainak igazságát, ha ő az újabb szavazásnál csupán kétszeresét reméli Nyiregyháza részére megnyerhetni a Hajdudorogra esetleg leadandó szavazatoknak! —

Nagyon téved tehát a cikkíró, amikor mozgalmunkat csupán egyts emberek hiu próbálkozásának tekinti, — amely emberek pláne „érvényesülés, vagy más hátsó gondolat- tal ágálnak Hajdudorog ellen“ és amely emberek kivánsága „egyáltalán nem találkozik valami nagy tetszéssel!“ — Mozgalmunk ugyanis nem az önérdéket hajhássza, hanem alapos megfontolással és erős meggyőződéssel a közjót kívánja munkálni, mozgalmunk tehát éppen azért sokkal nagyobb tetszéssel találkozik, mint azt cikkíró gondolja!

Eppen ilyen tévedésen alapul a cikkíró abbéli aggodalma is, hogy talán mozgalmunk folytán az egyházmegye alapítását jóváhagyó pápai bullához is újból hozzá kellene nyulni s ezáltal alkalom nyílne arra, hogy „az oláhság, mely vad dühvel ostromolja a pápai bullát, s új memorandummal is készül a római szentszékhöz“, változtatást vívhasson ki azzal szemben, sőt talán még revokáltat- hassa is azt!

A gör. kat. magyarság mozgalmát im- már tizenöt év óta Országos Bizottságunk vezeti. Hozzátehetem, hogy — szerencsénkre! — mert a ma már örömmel regisztrált eredményt csakis az Országos Bizottság elnöki tanácsát alkotó kiválóságaink nagy be- folyásu támogatása mellett érhetjük el! Bizonyára megnyugtatólag fog hatni tehát a cikk- író aggodó lelkiületére, ha közlöm, miszerint a székhely megváltoztatására irányuló moz- galmunk fő vezetősége nem más, mint ugyan- az az Országos Bizottság! Azt ugyanis csak nem gondolja cikkíró ur, hogy bizottságunk a székhely kérdése miatt veszélyeztetni akar- ná magát a püspökséget, amelynek kivívásá- ért tizenöt év óta többet fáradt és többet áldozot, mint a különben igen tisztelt Hajdu- dorog!?

Legyen nyugodt a cikkíró ur, a püspöki székhelynek általunk bizva remélt megváltoz- tatása egyáltalán nem érinti a püspökség alapító bulláját s mozgalmunk a román egyház- megyékhöz hozzánk csatolt hitközségeket tek- intve is, csak üdvös lehet, mert ez az ő javu- kat is munkálja!

A gör. kat. egyházmegye ellenségeinek, kik az átcsatolt egyházak vezető emberei kö- zött agítálnak s a jövőben is bizonyára agítá- ni fognak, a többi között igen jó vesszőpari- piók volna az elévületlenség szítására az a sajnálatos körülmény is, hogy az új egyház- megye középpontja Hajdudorog lenne, mert azon egyházak papjainak és kántortanítóinak igen keveset imponálna az, hogy a hajdudo- rogi ősök az illető székhely illetékességére nézve elévületlenség érdemeket szereztek: — hidegen hagyná őket az is, hogy Hajdudorog a legnépesebb gör. kat. hitközség, — mert ezen dolgokból ő rájuk semminemű előny nem származnék! Ellenben ha az új püspöki székhelyen épp oly virágzó tanintézeteket talál- hatnak s ezen tanintézetekben épp oly elő- nyös fizetési feltételek mellett neveltetetik gyermekeiket, mint a minőket régebbi köz- zéppontjaikon elvesztettek, ez minden más érvnél nagyobb hatással lesz rájuk bizonyára! S erről az oldalról tekintve a dolgot, világo- sabbá lesz előttünk, mily nagy szolgálatot tett volna a nemzeti ügynek is Debrecen szab. kir város a magyar püspökség befogadása ál- tal! Városunkban ugyanis, mint az „iskoák városában“ és mint leendő egyetemi város- ban, csupán internátusokra lett volna szük- sége az új egyházmegyének, iskolák tekint- tetében hasonlíthatlanul többet és jobbat ta- láltak volna itt gyermekeink, mint bármely más püspöki székhelyen, egyáltalán nem lett volna tehát okunk új egyházmegyénk tagjainak visszasírni régebbi középpontjaikat, sőt örömmel üdvözölték volna a beállott változást!

Ha azonban Debrecen már jó előre kit- tessékeli a magyar püspökséget, úgy egy per- cig sem habozhatunk, hogy Nyiregyháza és Hajdudorog közül az előbbi segítse ki diadalra, mint a mely város a legszükségesebb közénis- kolókkal el van látva s amikor ezt tesszük, reméljük, hogy a román egyházmegyékhöz hozzánk csatolt egyházak óhajával is talál- kozunk.

A hajdudorogi ősök érdemeinek hono- rálásaképpen szívesen fogadjuk, hogy az új

egyházmegye hajdudoroginak neveztesse, a Hajdudorog tényleges székhelységét azon- ban, mivel az új egyházmegyénk nézve valóban végzetes hiba volna, el nem fogad- hatjuk!

Bármennyire kívánja is tehát cikkíró ur, hogy Nyiregyházzal elhallgassunk, nem hallgathatunk el mi, debreceniek sem mind- addig, míg a gör. kat. magyar püspökség székhelye érdekében a gazdag és színmagyar Debrecen ugyanoly mérvű áldozatot nem hajlandó hozni, mint a lebecsült és tótnak ti- tulált Nyiregyháza!

PAPP JÁNOS,
szentszéki tanácsos,
debreczeni lelkész.

A köztisztasági vállalat szanálása

Sürgős előterjesztések a tanácshoz

Azokkal a sulvos panaszokkal, amelyek minden oldalról fölhangzottak s amelyeknek tegnap mi is kifejezést adunk, foglakozott ma a köztisztasági vállalat felügyelő-bizott- sága is és a bajok okainak megállapításakor ugyanarra az eredményre jutott, amelyet tegnap már e helyütt leszögeztünk, hogy a vállalat megindításánál oly szűkmarkuság, garasoskodás s indokolatlan takarékoskodási vágy nyilvánult meg, hogy az most tiszse- resen és százsoroson megbosszulta magát.

Mert a takarékoskodás eredményezte azt, hogy a vállalat nem bír kellő fölszerel- lésel és munkaerővel és így fokozottabb kö- vetelésekkel föllépő igényeknek a vállalat eleget tenni nem tud. Nincs elég kocsi, nincs lova, fölszerelése, munkása s így be- következett az az állapot, amelyet most oly elítélően panaszolt föl a főorvos és főkapitány. Pedig nagyon helyesen fejezte ezt ki a felügyelő-bizottság mai ülésén Márk Endre udvari tanácsos, hogy a köztisztaság a köz- egészségszolgálatok lévén elválaszthatatlan tar- tozóka, föltétele, ennél a kérdésnél leke- vedőbb szabad a garasoskodásnak helyet engedni, annál kevésbbé, mert hiszen a köz- egészségszolgálatok fölött örködni első és legfőbb kötelessége a hatóságnak.

A felügyelő-bizottság meg is találta az egyetlen radikális módiát annak, hogy mit kell tenni: határozottsággal és felelősségének lathatóságával követeli a tanácstól, hogy a vállalatot a szükséges fölszerelésekkel lássa el. Nincs is más módja annak, hogy a tarthatatlan köztisztasági állapotokon segítsen s nem lehet a költségek emlegetésével sem kitérni e követelés elől, mert vajon ki fogja vállalni a felelősséget a tisztaság hiánya miatt bekövetkező szerencsétlenségeikért. Tudjuk, szakértők, a várost és tudományu- kat ismerő orvosaink mondják, hogy szezonja jön most a betegségeknek, járványoknak, tüdősznek: ki felel egyetlen halálesetért, amely az elmulasztott közegészségügyi intézkedések miatt következik be. A közegészségszolgálat pedig első követelménye a köz- tisztaság és a legszomorubb dolog, hogy míg a külvárosok szépen részeiben is az udva- rok mintaszerű tiszták, addig a város köz- terén, utcáin halomra fekszik a piszok és szemét és napokig fertőzi a levegőt állatok fölszóló hulláinak bíze. A tisztán tartott udvarokon pedig dögletes büzt, betegséget terjesztő fertőzött levegőt teremtenek a he- teken, hónapokon át nem tisztított ürszékek.

Amit azelőtt még vállalkozó végzett, azt most a köztisztasági vállalatnak egyedül kell végeznie s miután városi tulajdon e vál- lalat, mindenki — igazosan — fokozott igényekkel lép föl. Meg kell tehát adni az esz- közöket arra, hogy ez igények kielégítést nyerjenek.

A köztisztasági vállalat felügyelő-bizott- sága mai ülésén foglakozott ezekkel a kér- désekkel.

Kövendv Domokos intéző terjesztette elő jelentését, amelyben maga kijelenti, hogy a köztisztasági állapotok tarthatatlanok s a háztuladonok bejelentéseinek s az utcatisz- títás kötelezettségeinek eleget tenni nem

tud, mert a csekély beruházás folytán esz- közei elégtelenek, a tavaszkor volt tűz alkal- mával megrongálódott eszközöket sokára ja- vitották ki, a csatornázás és vízvezeték épi- tése s a házakba bekapcsolása folytán igen sok rendkívüli munka állott elő, a nagy ka- szárnvák s egyéb középületekben éveken át elhanyagolt állapotok teliesen lekötik mun- kaereijüket. Kér tehát két fogatot még, mert már eddig is 400 bejelentése van a vállal- latnak, amiket nem tud teljesíteni.

Rostás István főkapitány kijelenti, hogy két fogatot kevésnek tart. Annyi fogatot kell beállítani, amennyire szükség van, mert nem szabad most a költségekre tekintettel lenni, mert a dolog égetően sürgős, a veszély nagy és betegség, járvány föllépése esetén még nagyobb lesz a kiadás.

Márk Endre udvari tanácsos indítvá- nvára kimondta a bizottság, hogy négy fo- gat beállítását kéri a tanácstól s ha ezt a tanács sürgősen nem teszi meg, áthárítja a felelősséget a tanácsra.

Ezután hosszan tárgyaltak még a szük- séges létesítmények, beszerzések beállításá- ról, a köztisztaság legjobb föntartásának le- hetőségeiről s végül megállapodtak, hogy hétfőn délután vizsgálatot tartanak a vállal- latnál.

Anyaralás örömei

Jó tanácsok tüdőzőknek

*

Ama boldog polgártársaink, akik kutva- kötelességeiknek tartják, hogy nvaranként végigszaladozzák az egész világot Tátrabü- döstől a zanzibári Lidóig és Siófoktól a kaspitengeri Semmeringig, már nagyobbrészt megtértek szeretteik körébe: a kávéházi törzsasztalokhoz, E sorok szerény írója tér- és fantázia-hiány következtében meg sem meri kísérni azt, hogy leírja megtért bar- ráit színes meséit és kalandjait. E helyett okulásul velős rövidséggel, minden magva- rázgatás nélkül pontokba foglalja azokat az e'önyöket, amelyeket perrendszerű bizonyíté- kekkel meg tud állapítani felebarátai előadá- sából. Tehát: a nvaralás hasznai eme elő- adások szerint a következők:

1. Aki fogyni akar, az csak használon soványító kurát, mert ez az egyetlen biztos módja annak, hogy hat kilót hizzon.

2. Aki hizni akar, az csak használon hizókurát, mert ez az egyetlen biztos módja annak, hogy hat kilót fogyjon.

3. Aki általános nyelvtudást akar sze- rezni, utazzon sokat. Megtudja így, hogy mit jelent o'aszul az, hogy „smucig disznó“, an- goulul: „minek eresztik be európai helyre ezt az ázsiai hordát?!“ és svábul: „pfui, disznó smucián“.

4. Legsikeresebben így lehet elkölteni azt a csekélységet, amelyet 79%-os kamat mel- lett üdülési kölcsön címen humánus szövet- kezeink szoktak folvósítani egy milliárdos és egy — legalább is mediátizált — herceg zsírójára altruista szeretettel. Pótléku járul ehhez az e'öleg, a zálogkölcsön, a főpincéri inszpektoránv és a fertálvénv, amelyet nem fizetünk ki.

5. Ez a legnagyobb sikerűbb hüségpróba, mert míg itthon kulturálatlan honfitársainkkal, ad- dig az idegenben ellentétegyenekkel, trón- predetensekkel és beludisztáni örörókokkal csa! meg b. nőnk, aminek ellenében mi nem- zetközi ártatlanságokkal és szökött márk- nőkkal köthetünk meleg barátságot.

6. Így ismerkedhetünk csak össze vá- rosunk itthon irkoznitóban élő összes főszer- kesztőivel, akik mint a „Nagy Piszok“, „Mil- leniumi folvóirat“ és „Álhírlop és Vidéke“ chefredaktora bliccelik meg a kurtaksát, sze- reznek pausálét a gibraltáli nemzeti banktól és reprezentálják a magyar sajtót.

7. Rézvörösré sült-főtt-nárolt.nörkölt- pattogatott arcunkkal itthon mint milliomos globetrotterek így szerzünk csodálatot.

8. Így lesz igunk világlátott európeerek- ké csapni fel, lekicsinyelni mindent és hárv-

adással veszélyeztetni a közvéleményt és végül

9. mégis jó nvarunk lehet, mert így sem muszáj megfürdeni.

Morál: ne menj külföldre, belföldre nvaralni oh magvar, ha fogyni akarsz, itthon is meghízol, ha hizni akarsz, itthon is lefogvsz; gorombáskodni egy idegen sem tud úgy veled, mint a házimestered és konfliktokocsid; a pénzedet itthon is elszedik; a feleséged itthon olcsóbban csálhat meg; márkinőidet itthon is felleled; a trónpredenseket, ellentengernagvokat, örgrókat itthon is megtalálsz az álszerkesztő urakkal együtt a fekete könyvben; arcidról itthon is lesülhet a bőr; hazudni Bådeckerből is lehet és ami fontos: itthon sem kell okvetlen elrontanod a nvarad. Itthon sem muszáj megfürödni.

Ezt tanácsolja egy boldog magvar, aki még sohasem nvaralt.

Ka.

A munka vértanui Óriási bányakatasztrófa

Az utóbbi időben megint ijesztő mérvet öltött a bányakatasztrófák száma. Alig néhány hónap előtt Franciaországban pusztított egy szörnyű bányakatasztrófa, amely sok emberáldozatot követelt s ma már megint Poroszország egyik virágzó bányavárosából, **Bochumból**, rémes bányakatasztrófa hírére hozza a táviró.

A bányamunkások alattomos réme, a bányalég, délelőtt féltiz óraker felrobbant, a tárna kigyuladt s körülbelül száznyolcvan munkás bentrekedett. Természetesen rögtön megindult a mentőakció, azonban roppant nehézségek akadályozták az embereket a mentési munkálatokban.

A mérges gázok lehetetlenné tették, hogy a mentők behatoljanak a tárna belsejébe s így csak arra szorítkozhattak, hogy a bányanyíláshoz legközelebb levőket megmentésük. Az áldozatok számát e pillanatban még nem lehet megállapítani, de az első hírek szerint **százharom ember életét oltotta ki a szörnyű robbanás**. Eddig mindössze **hatvanhét halottat és huszonkilenc sebesültet hoztak felszínre**, de hogy bent a bánya mélyebben fekvő részeiben még hány munkás van, azt senki sem tudja.

A bányakatasztrófa áldozatainak hátramaradottjai iránt nagy a részvét, sőt maga **Vilmos császár** ma Bochumba érkezett, hogy személyes jelenlétével buzdítsa a mentési akcióban résztvevőket.

A katasztrófa részleteiről a következőket jelenthetjük:

Bochumban a Lothringen-bányatársaság köszénbányájában tegnap délelőtt tíz óra felé szörnyű robbanási katasztrófa történt. A bányalég felrobbant, tűz támadt és körülbelül százötven a bányában dolgozó munkás bentrekedett. Menekülni csak az a harminc-nyolcvan ember tudott, aki közel volt a kijáráshoz. A szerencsétlenség a harmadik tárnában történt. Rögtön megindult a mentési akció, amely azonban csak lassan halad. Délelőtt tízenegy óráig nyolc sebesültet hoztak fel. Ekkor még senki sem tudta, hogy hányan veszítették életüket a bányában gyilkos tűzében.

Délután négy óraker már negyven halottat sikerült felszínre hozni s ekkor már kétségtelen volt, hogy a tárnában levők közül egyik sincsen életben. Pedig ekkor már tudták, hogy még száznál több munkás tar-

tózkodik a bányában, akikhez azonban nem tudtak eljutni.

A mentési akciót a Hibernia és Schanrock tárna híres mentőcsapata vezeti. A mentők kijutó oxigén-fejlesztő készülékekkel rendelkeznek. A bányába bejárata előtt szüntelenül számos mentőkocsi áll. Férfiak, nők és gyermekek sirva nézik, mint szállítják napfényre a holttesteket és sebesülteket. A mentők egyetlen helyen husz holttestet találtak. Ezeket azonban eddig még nem sikerült felhozni, mert a tárnában még mindig pusztít a tűz s a mentők maguk is folyamatosan életveszélyben forognak.

Időközönként megszólal a harangjelzés, a fölhúzógép kattogva megindul s néhány perc múlva halottakkal és borzalmasan megcsontított sebesültekkel tér vissza a felszínre. A kiadott hivatalos lista szerint: százharom a halottak és huszonöt a sebesültek száma. A kereskedelemügyi miniszter és a westpháliai kormányzó meglátogatták a szerencsétlenség színhelyét és részvétüket fejezték ki a hátramaradottaknak.

Már is nagyobb gyűjtési akció indult meg a szerencsétlenül járt bányászok özvegyei és gyermekei javára. Elsőnek Vilmos császár tizenötezer márkát adott.

FURCSASÁGOK GYŰJTEMÉNYE

HOGY KÉPZELI A MAGYART A KÜLFÖLD

Hatvanhárom levelezőm van, kikkel állandó levelezőlapcserét folytatok.

Gyűjtéményemben, mint furcsaságot fel kellett jegyezniem, hogy egy madridi levelezőm, kinek azt írtam, hogy ne írja Austria, mikor nekem ír, de még azt sem Ausztria—Magyarország (közönléggel megmagyarázva az okot). Azt válaszolta, hogy ő ezt így tanulja és a postahivatal is úgy kívánja. Válaszomat úgy címeztem, hogy Madrid en Espana-Portugália. Ezen levelemre nem kaptam többé választ.

Egy angol tanár a tanítvánvai nevében is azt a kérdést intézte hozzám: igaz-e az, hogy Debrecenből látni Szeged városházát, valamint a templom tornyát. Lehet halott valamit a Hortobágyról a magvar pusztáról, mert azt is kérdezte, hogy a Tejsza tül partjára látni-e az én városomból (Debrecenből).

Wo liegt denn die Stadt Ungarn. Colorado Springsből kaptam most egy felhívást, hogy a magvar nők fényképeit küldjem be neki, mert arra gyűjtéménye kiegészítésére szüksége van. (A magvar nőket ő még úgy képzele, hogy egy kötő takaria el altestűket, de igen szépek).

Ich kannte einen ungar, der war aber wirklich von der Puszta. Csakis akkor igazi magvar, ha pusztára való.

Mi látnak a szegedi házakat Debrecenből. A magvar nők vannak vagy 12-en, talán egy sátorban laknak — és végül velem is csak azért leveleznek, hogy elmondhassák, hogy egy igazi magvarral leveleznek, aki az ő képzeletük szerint fejszével az övében, tollal a fején vad módra jár — de azért már nem eszik a ló nverge alatt puhított huszból.

Egy magvar tanártól azt kérdezte Drezdában egy kocsi, hogy mily nemzetségi és mi a foglalkozása. Mikor a feleletet megkaptam összezsápta kezeit és csodálkozásának adott kifejezést, hogy magvar létére tud németül és esperántóul is.

Később kiderült, hogy a kocsi a németen kívüli franciául és esperántóul is tud — de ő német (kocsi) és nem magvar professzor.

Végül egy nőnek azt a kívánságát közölte velem, hogy egy debreceni fürdőben meg szeretne fürödni.

Fennves.

Nem rablás, csak szerelmi nézeteltérés

A kisasszony csapodár

Nyiregyházáról jelentik a következő csinos kis történetet: Egy elegáns hölgy, egy nem kevésbé elegáns urral karonfogva, élénk beszélgetés, sőt néha-néha heves szóváltás között igyekezett hazafelé tegnap hajnalban a Körte-utca felé. Mikor a szegletet elhagyták, a férfi egy-két dühös gesztus után reárontott a hölgyre és arany nyakláncát, karperecét letépte róla. A kis nő persze védte magát s az éjszaka homályában ez a tulajdonképpen csak zárt ajtó mögött megengedett dulakodás valami rémes rablótámadás képét festette azok elé, akik a szokatlan hajnali zaira előbújtak a függönyök mögül.

Akik végignézték az izgalmas jelenetet, szentül meg voltak győződve, hogy rablótámadás történt, pedig a rablótámadást játszó pár, pár perc múlva már karonfogva vonult el lakásába. Az ügy hátterét, mely mindjárt meg is magyarázza az ékszerablás motívumát, a kijátszott udvarló bosszúja festette ilven sötétre.

A hölgy, aki egy kávéház aranyos kasszatrónusában örködik a likőrös üvegek fölött, egy csinos és Debrecenben is jól ismert gazdag fiu-udvarlót tartott magának. — A hölgy bizonyára szeretetreméltó volt és az ifju igen szerette őt, sőt ami a fő, gyakran meglepte ékszerekkel. A fiu azonban talán nem volt szeretetreméltó és a hölgy nem szerette hüszéggel őt, sőt, ami a „rablótámadás” okozója volt, néha meg is csalta. Ez bizonyára rosszul esett a lovagnak és tegnap hajnalban mámoros kedvében szemére vetette a kassa-hölgynek az ő hütlenségét. A könnyelmű nőcske nevetett és sokakért rajongó szivecskéjét nem indították meg az ifju vádoló szavai. A hölgy könnyelmű szavai végre is a végsőkig feszítették az ifju lelkében a keserűség hurját és haragjában visszakövetelte az ékszereket. A kis nőcske persze ragaszkodott az ékszerekhez, elvégre is — gondolta magában — eleget szerette ő már azért a rongyos pár száz koronáért az követelőző fiut. Az ifju azonban nem engedett és szó, ami szó: torkon ragadta szive hölgyét, ott az utcán és vad dulakodás között letépte róla az ékszereket.

Ezt a kis szimpla szerelmi botrányt látták az utca lakói rablótámadásnak, melyből diadalmasan mégis a nőcske került ki, mert szorosan egymáshoz simulva, riadtan siettek el a botrány színhelyéről a hölgy lakására.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Loniak a csödvagvont. Ezzel a nagy kiáltással kezdődött ma délelőtt egy bűnügyi tárgyalás, melynek keretében Bódogh Zsigmond kir. végrehajtó ült a vádlottak padján s több kollégája tanuskodott, hogy ilven esetről még nem hallottak. Holott minden ép eszű ember jól ismeri azt a tülekedést, amely egy csöd körül folyik s bizony ha a tárgyak is tudnának tanuskodni, szenzációs vallomásokot hallottunk volna ma a törvénszéken. Így azonban Bódogh Zsigmond az ő 65 évével egyedül szenved mindazokért a károkkért, melyek a csödvagvont akárhányszor érték. Ugyanis a Reichmann-féle csöd alkalmával, a védelem szerint, egy nagykendőt vitt el az öreg ur, hogy a hideg ellen védekezzen s ezt elfelejtette visszahozni. A kir. törvénszék 1 napi fogházra és egy évi hivatalvesztésre ítélte ezért.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szereshetjük be

WEISZ ADOLF
posztóhereshedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

HIREK

*

— **A közoktatásügyi miniszter nyaralása.** Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki hosszabb időt tölt a fürdőhelyen, holnap kihallgatáson jelenik meg Ischleben a királynál.

— **Rendkívüli tanácsülés.** A köztisztaság kérdésében fölmerült sürgős intézkedések megtétele végett a tanács holnap rendkívüli ülést tart, amelyen a köztisztasági vállalat felügyelő-bizottságának mai ülésében hozott határozatait tárgyalja.

— **A margittai kerület.** Nagyváradról jelentik: A margittai kerületből ma Papp János dr. nagyváradi ügyvédnek ajánlották föl a jelöltséget, amelyet ez el is fogadott, de azonnal vissza is lépett, mire a kerületből Somogyi Aladár volt törökszentmiklósi képviselőt kérték föl. Ugy látszik a margittai kerület függetlenségi pártja érezvén gyengeségét, fejetlenül kapkod valaki után, aki halandó a bukást vállalni.

— **A Kossuth-szobor helve.** A Kossuth-szobor bizottság e hó 11-én vasárnap délelőtt tart ülést, amelynek egyetlen tárgya a Kossuth-szobor helvének megállapítása.

— **Katonai léghajó a főváros közelében.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Pestszentlőrincen ma leszállott a hadsereg III. számú katonai léghajója, amelyben Habeler báró vezérkari százados, Sallenberg kapitány és a léghajó vezetője Baumann főhadnagy ültek. A tisztek elmondták, hogy a bécsi arsenálban reggel 7 órakor szálltak föl és Fischamend fölött, Pannonhalmán és Budapesten át jöttek.

— **Török események.** Konstantinápoly, aug. 8. Said basa, a szalonikii hadtest parancsnoka táviratilag jelentette a belügyminiszternek, hogy hozzá Hasszain Turzun őrnagy és 114 tiszt aláírásával egy elaborátum érkezett, amely két pontot tartalmaz. Az első pont megfelel a katonai fegyvelemnek, a második azonban sulvos vétséget tartalmaz a fegyvelem ellen. A hadtestparancsnok közli, hogy az elaborátum kézhezvétele után felszólította az összes tiszteket, nyilatkozniuk, hogy egyetértene-e annak tartalmával. Csak tizenöt nyilatkozott határozottan, míg ötvenhárom kijelentette, hogy az elaborátumot parancsnokaik kényszerítésére írták alá.

Konstantinápoly, aug. 9. Az irádé felhatalmazza a belügyminisztert, hogy az ostromállapotot a drinápolyi, monastiri, koszovói és janinai vilajetekre s kiterjessze.

— **Kovács Gyula fogva marad.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti törvényszék vádtanácsa ma délben félegy órakor összeült, hogy az ügyészség felfolyamodása következtében döntsön a vizsgálóbírónak Kovács Gyula szabadlábra helyezését elrendelő végzése fölött. A vádtanácsban Saly Dezső táblabíró elnökölt, az ügyet dr. Nagy Béla törvényszéki bíró, mint előadó ismertette, mire a bíróság hosszas tanácskozás után egy órakor kihirdette végzését. A vádtanács helyet ad a felfolyamodásnak és nem helyezi szabadlábra Kovács Gyulát, mert a bűnösség megállapítását nem az orvosszakértők, hanem az esküdtszék hivatásának tartja.

— **Paraszt-dráma a Hortobágyon.** Fenyvesi Emil, a Vigszínház kitűnő művésze Debrecenben időzik, ahol egy általa tervezett és a Hortobágy életéből vett parasztdráma mozgójeletereit készíti elő. A darab, melvet a kiváló művész alkotott és rendez, a külföld számára készül és a magyar gazdasági és etnográfiai viszonyok helyes ismertetését célozza.

— **Botrányok a belga kamarában.** Brüsszelből táviratozzák: A kamarában botrányos jelenetek játszódtak le. Amikor Huleputte volt miniszter a szociálistáknak szemére hányta, hogy Saule papot gyilkosi leszúrták s a papot vértanúnak neveték. Erre a szociálisták folytonosan Ferrer nevét kiáltották. Mig a kormánypart azt kiáltotta:

— Anarchisták.

A két párt emberei egymásnak rohantak s alig lehetett a verekedést meggátolni. A szenatus két pártja kijelentette, hogy sztrájkolni fog a kamarai események miatt.

— **Beomlott uttest.** Ma estefelé a Késes utcán az uttest a nagy esőzések következtében besüppedt, úgy hogy egy arra haladó jármű elé fogott ló megboltlott és bokáját is megsértette az aláomlás miatt. A rendőrség intézkedett, hogy az uttestet haladéktalanul kijavítsák.

— **Meggyilkolt köztársasági elnök.** Newyorkból táviratozzák: Leont tábornokot, a Haiti köztársaság elnökét ma a forradalmárok megölték. Villája alá dinamit bombát helyeztek el s felrobbantották. A villában akkor több száz pártihive is jelen volt. Az elnökkel együtt négyszáz ember pusztult el. A merénylet után a nemzetgyűlés azonnal összeült s megválasztotta elnöké AUFUST Tankrédé mulat tábornokot. Port au Prince-ban kihirdették az ostromállapotot.

— **Latham halála.** Párisból jelentik: Egy Brazzovilleből, a francia Kongó-gyarmatból jövő jelentés a következő híreket hozza Latham haláláról: Latham június 25-én reggel hét órakor a Chari-partián vadászott. A folyó mentén haladt és egy bensiülött volt a kísérője. A vadász a puskáival agyonlőtt egy rinóceroszt. Ebben a pillanatban egy bivalv tünt föl előtte, amely eddig a magas füben heverészett. Az aviatikus letérdelt s karabélyával rálőtt, de csak kisebb sebet eított rajta. A dühöngő állat erre rávette magát és háromszor egymásután megforgatta a levegőben. Latham fölkiáltott s aztán holtan zuhant a földre. Holttestét Fort-Archambault-ba vitték.

— **Nagy vihar Felsőmagyarországon.** Ungvárról táviratozzák: Tegnap délután két órakor hatalmas vihar vonult el Ungvár felett, azután pedig felhőszakadás keletkezett, mely a veteményekben sok kárt tett. Magyarnádszadány községben szintén erős orkán pusztított, az esztergomi káptalannak galgóczi birtokán pedig a villám több épületre sujtott le.

— **Szerencsétlenség egy vasgyárban.** Karánsebesről táviratozzák: Nándorhegy közelében levő vasbányákban ma a munkások a kohóból salakot öntöttek ki. Strapetz József kohómester a még izzó anyagra hidegvizet öntött, mire a feildő gázok fölrobbantak. A robbanás nyolc munkást a földhöz vágott és életveszélyesen megsebesített. Strapetz és egy Balausku nevű munkás azonnal meghalt.

— **Elsült revolver.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A fegyverrel való vétkesen könnyelmű játéknak ma éjszaka smét akadt egy áldozata. Az eset Plébánia-téren levő Battány-kávéházban történt. Ott mulatott Törzs Kálmán statisztikai hivatalnok. Ugy éjjel táján bejött a kávéházba Kovács István rendőrellenőr, aki Törzsnek régebbi ismerőse. Kovács és Törzs elkezdtek diskurálni s a védelmi eszközökről folyt a szó, Kovács elővette browningját s elkezdte magyarázni a szerkezetét. A fegyver hirtelen elsült s a golyó a rendőrellenőr bal lábába fúródott. A mentők Kovács Istvánt a Rókus-kórházba vitték. Törzs az eset után jelentkezett a főkapitányságon, ahol kihallgatása után elbocsátották. Az eljárás megindult.

— **Égő petroleum-forrás.** Moreniből táviratozzák: A petroleum-források, amelyek naponként 100 vaggon petroleumot termeltek, fölrobbantak. Az égő petroleum hat fűrőlvukon át lángolva tör elő a föld alól.

— **Baleset munkaközben.** Szatmár József 21 éves géplakatos, aki a helybeli patkógyárban dolgozik, a lyukasztó gépet javította. Egy új részt akart abba beleilleszteni. E közben lábával a mozdítópedálhoz ért, mely a lyukasztószöveget mozgásba hozta, úgy hogy az lecsapódva, a lakatossegéd három ujját összeroncsolta. A kórházban ápolják.

— **Vasúti baleset.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A máv. igazgatóságának jelentése szerint a 391. számú tehervonat Isaszeg és Pécel közt kettészakadt. Az elmaradt kocsi utólérték az elől futó kocsikat s beléfutottak. Az ütközés folytán több kocsi fönkrement, egy fékező leesett a kocsi közé és halálosan megsérült.

— **Véres lakodalom.** Szatmárról táviratozzák: Szerdán Kovács Juon hodászi lakos házában lakodalom volt, amelyen ott mulatott a falu két legrenitensebb legénye, Horváth György és Bíró Péter is. Éjfél tájban Horváth és Bíró a többi legényekkel veszekedni kezdett. A verekedés hevében Bíró kést rántott, s Nagy Gábort nyakszirtre szurta. A szurás halálos volt. Nagy holtan terült el a földön. A szurkáló legényt a csendőrség le tartóztatta.

— **Mikor az arany fából van.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az éjszaka templomrablás történt a fővárosban, amely azonban a rablókra nézve nagy kudarccal végződött. A Kápolna-téren lévő kápolnát fosztották ki a templomrablók és elvittek onnan minden elvihető tárgyat: az összes kelvüket, feszületeket, sőt még a perselyt is. Valamikor éjfél után történt a betörés, amelyet hainalban jelentettek a rendőrségnek. A főkapitányságról rögtön detektívek mentek ki a kápolnába és konstatálták, hogy a betörők a kápolnába elvitték a szentséget, az arany feszületet, az arany kelvhet és elvitték ezenkívül a perselyt is. Nagy hajsza indult meg a templomrablók után. Kőbánya lebujáiban keresték őket a detektívek, de mindeddig nem akatak nyomukra. E helvett azonban megtalálták az elrablott tárgyakat. Az Óhegy-utca 13. számú ház udvarán akadtak rá az egész zsákmányra. Ekkor derült ki, hogy a betörők felültek. Ugyanis az összes elrablott templomi értéktárgyak fából vannak készítve és vastagon be vannak aranyozva. A rablók a sötétben azt hitték, hogy tényleg aranytárgyakat vittek el, amint azonban észrevették tévedésüket, az értéktelen tárgyakat bedobták az Óhegy-utca 13. számú ház udvarára. A rendőrség keresi a felült templomrablókat.

— **Aki a halált kereste.** Pavlik Andrásné pár nap előtt marólugot ivott. Beszálították a debreceni kórházba, ahonnan tegnap gyógvultan távozott Tócskertenben levő lakására. Alig töltött azonban családja körében néhány órát, éjszaka kilopózott a házból s ott másodizben is elkövette az öngyilkosságot. Az udvar egy félreeső helyén felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. A szegény asszony már régebb idő óta betegeskedett és az kergette a halálba.

— **Gyilkos villámcsapás.** Kaposvárról jelenti tudósítónk: Nagy Mihály nemesdedi lakos 19 éves fia Horváth Imre 17 éves nevelt leányával és egy öreg szolgálóval gabonát akart hazaszállítani a mezőről. Alig értek ki a faluból, hirtelen nagy zivatar támadt és a villám lecsapott a kocsiba, ahol a 19 éves Nagy József és a leány ültek. Mindketten szörnyvet haltak, a lovak ugyancsak elpusztultak. A kocsiban ülő öreg szolgáló különös véletlen folytán semmi baja sem történt. — Sátoraljaihegyről táviratozzák: Nagy zivatar és felhőszakadás vonult végig az egész vármegyén. Pácim községben lecsapott a villám és öt embert suitott le. Két fiatal leány szörnyvethalt, három sulvos sebesültet behoztak az itteni kórházba. Megmerevedve, élet-halál között vannak.

— **Árverezték el a gyerekeket is!** Szolnokról írják: Igen érdekes, sok kórikus és tragikus elemmel bíró eset játszódott le Szolnokon a járásbíró egyik hivatalos helyiségében. Varjas járásbíró előtt megjelent Szabó János szolnoki asztalosmester öt gyermekével, akik közül a legfiatalabb egy éves és így szólt a járásbíróhoz:

— Nagyságos bíró ur! Ma árvereztek nálam. Mindent elárvereztek és elvittek. A gyermekeimről azonban megfeledeztek. Ime itt vannak, tessék velük valamit csinálni.

Köszönt és eltávozott. Varjas járásbíró kétségbevonta ebben az ügyben a járásbíró-ság illetékességét és az öt gyermeket átadta a közelben posztoló csendőrnek. A csendőr nem tudván mit csinálni a gyerekekkel, felvitte őket Varsányi Jenő rendőrkapitányhoz, aki azután felhívatta magához az apát. A szívéhez beszélt, úgy hogy Szabó sirva kért bocsánatot. Szereti ő a fiait, vissza s veszi, pedig tudja, hogy nehéz lesz az élet.

— **Kutyaharag.** Kiss László levélhordó a Darabos-utcában kézbesítette az érkező levélpósta küldeményeket. Ma reggel a 11. számú házban is akadt dolga, ahol egy apróbb kutya nekiugrott és combjába harapott. Az esetet bejelentette a rendőrségnek, ahol az elővigyázati intézkedéseket megtették az esetre, ha az állat beteg lenne.

— **Dráma a háztetőn.** Genfből sürgönyzik: Rémes szerelmi dráma játszódott le tegnap este egy háztetőn. Egy cserepező munkás, nagyvonalú természetű ember, gyanakodni kezdett a menyasszonyára. Többször rendezett zaios féltékenységi jeleneteket minden alap nélkül. A napokban azonban mégis rájött, hogy menyasszonya tényleg megcsalja egy munkatársával. A csalódott szerelmes rettenetes tervet eszelt ki. Vetélytársának, aki éppen munka nélkül volt, ajánlotta, hogy jöjjön vele együtt dolgozni egy hatemeletes bérház tetejére. Alig fogtak bele fenn a háztetőn a cserepező munkába, feldult arccal állt vetélytársa elé és számon kérte tőle a tettét. Rövid szóváltás után nekiugrott a megcsalt nőlegény az ellenfelének és a mélyégszékbe dobta. Összezuzott testtel, holtan terült el a lelékített munkás az utca kövezetén.

— **Leesett a szilvafáról.** Haidudorogról jelentik nekünk: Özvegy P. Nagy Jánosné gyümölcstermelő szilvát szedett kertjében az egyik fáról. E végett felmászott a fa tetejére, ahol azonban az egyik ág alatta leszakadt s a szerencsétlen asszonnyal együtt úgy esett a földre, hogy éle az asszony hátsó részén. Hatalmas sebével beszállították a kórházba, ahol kitisztították és bevarrták a felhasadt testrészt.

— **Rendőri hírek:** Feltörték a fáska kamarát. Schvarcz Lőrincné Simonffy-utcai 2. szám alatt levő fáska kamaráját, mely lakattal volt elzárva, ismeretlen tettes feltörte és onnan nagymennyiségű tüzfűt ellopott. A rendőrségnél feljelentette az esetet. — **Tolvajlás a vízvezetéki munkánál.** Ladányi József foglalkozás nélküli kőműves napszámos a Csapó- és Veres-utca sarkán dolgozó vízvezetéki munkások szerzőségeit megdézsmálta. Rátonyi János 58. számú rendőr tetten érte és bekísérte a kapitánysághoz.

— **Pénztáros kisasszonyt jó irással.** lehetőleg azonnali belépésre keresünk Hegedűs és Sándor könyvkereskedése Kossuth-u.

Az öregem

is mindig azt mondta, hogy szeplők előzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint előzésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ illótej-szappan. Védjegye „Steckenpferd“, készíti Bergmann & Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszertár-, drogéria-, illatszertár s minden e szakmába vágó üzletben. Darabja 80 fillér és mindenütt kapható.

— **A gyufaoidat.** Blaskó Mária cseléd-leány napok előtt megmérgezte magát. Gyufaoidatot ivott, melynek hatása csak másnap kezdett erőteljesebben mutatkozni rajta. Akkor a saját lábán ment a kórházba, ahol a mai nap folyamán meghalt.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Vannak fájdalmak?
Rheuma, csúsz, köszvény
szaggatása?

Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb házi szer a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyorsabban idültbb eseteknél is már egyszeri beáztatással a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárban Kossuth-utca 8. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	868.52
Osztrák hitel	658.25
4 százalékos koronajáradék	87.20
Államvasút	715.5
Jelzálogbank	492.—
Rimamurányi	769.50
Salgótarjáni	762.—
Közmű vasút	768.—

Irányszat:

Magánleszámitólas kamatláb:

Bécs 4 7/16%, Berlin 3 3/4%, London 3 1/16%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svare E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentés	
Husa októberre	11.52
Á. rillisa	11.89
Rózs októberre	9.3
Zab októberre	9.50
Tengeri 1912. év júli	
augusztusra	9.10
Tengeri szept.	8.52
Tengeri májusra	—

Készárú változatlan.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védeglvet a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Blau Béla Békéscsaba, Grünwald Izidor Nagykároly, Stéger Á. Liptó-Rózsahely, Goldstein Ábrahám Szatmár, Brecher Miksa Huszt, Bachmatba Gusztáv Késmárk, Fried S. és társa Nvirbátor, Flanzbaum Mór és társa Szerencs, Blum Adolf Nvirbátor.

Cégváltozások a debreceni törvényszék területén

I. Egyéni cégek:

Iff. Molnár Lukács rőtös, rövid- és divatru kereskedő. Bejegyeztetett.
Fischer Menyhért cipész. Bejegyeztetett.
Csóthó Andrásné szatócs, Földes. Bejegyeztetett. Cégszervező Kállay Sándor.
Szabó László ecetgyáros, Haidunánds. Bejegyeztetett.
Hochfelder Jakab. Megszűnt.

II. Társas cégek:

Hajdutótleni fogvasztási és értékesítő szövetkezet. V. Szutor András igazgatósági tag bejegyeztetett, Tóth Ferenc töröltetett.
Debreceni Takarékszövetkezet. Géresi Kálmán igazgatósági tag bejegyeztetett. — Bészler Károly töröltetett.
Hajdumegyei Takarékpénztár. Göbel József igazgatósági tag töröltetett.
Debreceni Agrárbank szövetkezet. Dr. Fekete Lajos igazgatósági tag töröltetett.
Vértesi fogvasztási és értékesítő szövetkezet. Futó András igazgatósági tag töröltetett.

Regény-csarnok.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

Higgadtan és tárgyilagosan elmondtam már, mi hozott bennünket a wigtowni járásba, hogy érkezett meg Cloomberbe a Heatherstone-család: azt a sok különös incidenst, ami előbb a kíváncsiságunkat keltette fel, majd ami szoros viszonyba sodort bennünket a családdal, különösen engem és a hugomat. Azt gondolom, most már nem marad más hátra, minthogy átadjam az elbeszélés fonalát azoknak, akiknek szintén részük volt a titokzatos eset körül és akik olyan részletekre tudnak világosságot deríteni, ahova nekem bepillantásom nem volt azok alatt a hónapok alatt, amíg én kívülről szemlélhettem csak az eseményeket.

Izrael Stakes, a kocsis, akiről már több ízben történt említés ebben a történetben, nem tudott sem írni, sem olvasni. Mr. Mathew Clark, a presbiteriánus lelkész volt olyan szíves, szó szerint leírni Stakes kocsis elbeszélését. Annyi bizonyos, hogy a jó tiszteletes ur, némi kis csiszolással adta vissza a kocsis elbeszélését, amit a magam részéről sainállok ugyan, mert azt hiszem, sokkal hitebb lett volna, ha Stakes maga, a saját észjárása szerint tudta volna leírni a maga tapasztalatait. A leírás azonban mégis sokat megőrzött az elbeszélő egyéniségéből és hű leírásnak tekinthető, hiven adva vissza mindazt, amit Izrael Stakes látott és tapasztalt a titokzatos cloomberi várban ott tartózkodása rövid ideje alatt.

VIII. FEJEZET.

Izrael Stakes nyilatkozata.

(Irádba foglalta és hitelesítette Reverend Mathew Clark, a stonékirkai (Wigtowni járás) anglikán egyház lelkésze.)

Fothesgill West ur és a lelkész ur kíváncságra elmondom itt mindazokat az eseményeket, amelveket Heatherstone tábornok ur házában átéltem és ugyancsak az ő kíváncságra szigorúan fogok ráveszködni ahoz, hogy csakis a tényeket mondiam el, a magam személfves ügyeit ne keveriem bele, mert azt mondják, az az o'vasókat nem érdekli. Ami az én véleményemet illeti, annyit mondhatok erre a kíváncságra, hogy a Stakes-család jól ismert és tiszteletben álló familia ezen a vidéken úgy, mint a tulsó partokon és bizonyos vagvok benne, hogy sokan örülnének pedig, ha hirt hallanának Archie Stakes fiáról Ecfelebenből.

Azonban mégis úgy cselekszem, amint utasítva vagyok mr. West kedvéért, abban a reményben, hogy nem fog megfeledezni rólam, ha egy kis szivességet kérek tőle.* Irni magam nem igen tudok, mert az apám, ahelyett, hogy iskolába járatott volna, a varjakat hessegette velem, de azért azt meg kell hagyni, hogy becsületes embert nevelt belőlem az isteni hitben, amiért legven áldott az Ur neve.

Máiusban mult esztendeje, hogy mr. Mc. Weil, a házgondnok átiött hozzám és megkérdezte, nem állnék-e be valahova kocsinak vagy kertésznek. Amint épen esett, valóban hely nélkül szükölködtem és éppen azon voltam, hogy valami helvet keressek magamnak, de nem nagyon akartam mutogatni a szükséget, nehogy balos embernek nézzen és olcsón akarion felfogadni.

— Akaria vagy nem akaria — mondta röviden. Jó hely és sokan örülnének, ha oda kerülhetnének. Ha akaria, jöjjön fel hozzám két óraker holnap és beszéljen magával az urral.

Csak annyit mondott, mert nagyon rövidszavu ember és nehéz kezű az alkudozásnál — ami bizony a másvilágon nem sokat fog neki használni, noha ezen a világon iócs-

* A vén gazember jó fizetést kapott ezért tehát felesleges ujjabb szivességekre várnia.

kán használ. Ha eljön e nagy nap, egy egész sereg gondnok áll majd a trónus baloldalán és egy cseppet sem lepne meg, ha Mc. Weil urat is ott látnám köztük.

Nos, másnap, hogy felmentem a gondnokhoz, ott láttam egy hosszú, vékony, őszhajú kiaszott embert, olyan volt az arca, mint egy behorpadt gesztenye. Élesen csillogó szemekkel jól végignézett rajtam, aztán azt mondta?

— Maga itt született a környéken?

— Itt, itt — mondom és sohse voltam messzebbre.

(Folyt. köv.)

Árverési hirdetmény.

Alólirott ezennel közhírré teszem, hogy a Debreczeni Első Takarékpénztár megbízása folytán

40 darab egyenként 500 K névértékű Avas Szatmári Gőzfűrészes és Falepároló Részvénytársasági részvény

(00961—01000 számu) a 3-ik számutól folyó részvényekkel együtt **1912. évi augusztus hó 14-ik napjának délután 2 órajakor** Debreczenben, Piac-utca 46. szám alatt levő hivatalos helyiségben megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett eladatik.

Debreczen, 1912. évi augusztus hó 9.

Dr Kerényi Béla,

mint dr Galánffy János debreczeni kir. közjegyzőnek a debreczeni kir. közjegyzői kamarára 460—1912 számu rendelvényével kirendelt helyet ese

A legjobb sütemény MARX JÁNOSNAL

Csapó-utca 18. szám.

Délután friss uszonya sütemény házhoz szállítva.

A mesterdálnok

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuksarok.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge
:-: kelmék, Napernyők :-:

Óriási választékban!

Dombornyomásu

levélpapírok, névjegyek,
címkék, levélzáró-pecsétek
és diszes borítópapírok stb.

finom kivitelben kaphatók

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-utca 49.

Minták nagy választékban rendelkezésre állanak.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglá

és legszebb nyersfalazati és

kémény-tégla

csak a

Karczagi
agyagiparnál

Karczagon szerozhető be.

A t. Hölgyközönséghez!

Tisztelettel értesitem a n. é. o Hölgyközönséget, hogy o

fűzőtermemet

megnagyobbítva, a mai kor igényeinek teljesen megfelelően berendezve Piac-utca 56. sz. alól

BATTHYANY-U. 2. SZ.
alatti üzlethelyiségbe helyeztem át.

Amidőn e t a t Hölgyközönség sz ves tudomására hozom, nagybecsű partfogását kérem s ma o radok kitünő tisztelettel: o

ROSENFELD RÓZA

Kész fűzők már 5 K-tól feljebb.

Haskötők állandóan raktáron.

Uj üzlet! Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozzuk, hogy **Miklós-utca 1. sz. alatt** új fióküzletet nyitottunk.

Midőn ezt szives tudomására hozzuk, biztosítjuk, hogy megbízásainkat mindig pontosan és kifogástalanul hozzuk kivitelbe.

Nagybecsű pártfo it kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

HRABECZY Első **reczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.**

Főüzlet és gyár:

Széchenyi-utca 42. sz.
Telefon 323.

Fióküzletek:

-u. 30. — Telefon 668.
Hatvan-u. 11. — Telefon 578.
Miklós-u. 1. — Telefon 11-48.

Felvevő telep:

Piacz-u. 22. Glück Ede dívatáruháza. — Telefon 602.

KŐOLAJFINOMÍTÓ

gyártelep felépítését több évi törlesztéses lefizetésre is elvállalja tőkeerős részvénytársaság. Érdeklődők részéről megkeresések

„KŐOLAJGYÁR“ jelige alatt Mosse Rudolf hirdetési irodájához Budapest, Andrásy-ut 2. intézendők.

Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszer használt

különféle hosszban 1 $\frac{1}{2}$ ' és 2' vastagságban, egészben eladó. Ara köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szögig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszbelyegyet csatolni.

Levelezés.

Nősülni óhaltok! Szelid lelkű, lovmódu, magamnál nem idősebb, keresztvén hajadon ösmeretségét keresem, ki egy kis hivatalnok oldalán boldogan tudna élni. Pár 1000 korona készpénz hozomány megkívántatik. 35 éves, ref. szolid legény ember vagyok. Értesítést poste restante debreczeni főpostára kérem „Rokon lelkek” feligére. s e lapban mindenkor jelezni kérem.

Betöltendő.

Nyomdai tanulókat két középiskolát végzett fiú felvétetik a kiadóhivatalban.

Utépítéshez felügyelőt keres a Gazdasági Takarékpénztár.

Gyári kapus kerestetik. Hatvan-u. 53.

Nős gyermektelen házaspár kerestetik irodaszolga és házmesteri szolgálatra. Hatvan-u. 53. sz.

Adás-vétel.

Deutsch-féle üzletek: Piac-utca 38., Hatvan-utca 8., Bethlen-utca 36., Péterfia-utca 42., Piac-utca 72. Előnyös kiszolgálás, legjobb árak, olcsó árak.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur. Hatvan-u. 17.

Pult 8-9 méter hosszú, megvételre kerestetik. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikk. Egyszeri vásárlás mindenkét meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izso, Csapó-u. 18.

Szabók figyelmébe! Szabószén vasaláshoz legolcsóbban beszerezhető Jakabovits Henrik szénraktárából. Piac-utca 47. Telefon 601.

Lakás.

Egy szálloda. Merkur szállodámat Hatvan-utca 61. sz. a. melyet ujonnan a legnagyobb kényelemmel és eleganciával berendeztem és modern hávóházamat megnyitottam. Hónapos szép szobák kaphatók. Szíves pártfogásba ajánlom. Üzletvezető vagy bérlő, egészben vagy részletben is kerestetik. Emerich Arnold.

Egy négyszobás ur lakás fürdőszobával és egyéb mellékkellyiséggel azonnal kiadó. — Darabos-utca 9.

Két szobás lakás azonnal átadó. Szentanna-utca 27.

Különféle.

Intelligens izraelita gyermektelen házaspárnál teljes ellátást kaphat két leánya, vagy fiú az iskolai évadra. Barna-u. 4.

Zománc, öntött, préselt és festett

felirati táblák

bármilyen nagyságban, ajtó- és kulcsszámok, fiók címkék, zománcbetűk és számok, jelzőtáblák, öntött ajtószámok, öntött kulcsszámok, ajtó táblák 4-5 koronáért, házzámtáblák olcsón megrendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-utca 49.

Minták megtekinthetők.
Költségvetés díjmentesen.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13.

Kik akarnak parcellázni? Itt volna egy remek vétel! Kinek van hozzá pénze? A Csapó-kert mellett van 12 ezer négyszögöl terület! A Geréby-telep mellett!

Tekintettel a nyomorult pénzviszonyokra, most meg lehet kapni négyszögölenként 2 korona 40 fillériével. Tulajdonosa Czérbes Ferencz ur és neje, laknak az Ujföldön (Vámospercsi ut) 61. számú tanyájukon.

BUTOR!

Telephon 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyasszonyi kepengék óriási választékban.

Varga József
Debreczen, Piac-utca 44. szám
az udvarban.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy Simonffy-utca 1. számú városi bérházban

üzletet nyitottam.

Raktáron tartok: posztó, gyapjuszövet, bélésszár, valamint a szabószághoz tartozó összes kellékeket, minden e szakmába vágó kellékek nálam olcsó árért beszerezhetők. Aram olcsósága egy próbavásárlásnál mindenkit meggyőz. Számos pártfogásért esedezem. Maradok kiváló tisztelettel: FELDEHEIM SÁMUEL

Ugyanott ur! divat szabóság.

NAGY LAJOS hirdetési irodájából
Csapó-u. 13.

Eladó ház! Óriási telekkel! Fűszerüzlet és italmérés a Vargakertben! Két nagy épület! Végtelen olcsóért meg lehet kapni!

25 ezer koronára van feladva! Kedvező fizetési feltételek! Telefon bevezetvel! Telefonszáma! 11-20.

Ezen ház a Vargakertben, kis K. Tóth Kálmán-utca 8/a és 8/b számok alatt van, tulajdonosa Arany Lajosné Biró Eszter urné. Az egyik épület az üzlethelyiségen kívül magában foglal két rendbeli 1 szoba, konyhás lakást, spájz, veranda és faskamarákkal. Van továbbá istálló 4 lóra, elkülönített baromfi- és sertésudvar, baromfi-, sertésólla, csinos filagória, két óriási diófa, kitűnő vizű kut. A másik épület magában foglal 3 szobát, 2 konyhát, 2 nagy világos spájzt, pincét. Van továbbá külön nyári konyha, faskamarák, jóvizű kut. Az udvarban és lakásokban is villanyvilágítás. E házak megett új utca fog nyílani s akkor sarokházak lesznek.

Gyomorgörccs, kólíka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Simonffy-
utca 55.

Ruhafestő.

Szőchényi-
utca 6.

CSÖZMÉNY

Wacha Róbert
Debreczen.

Ágytoll-
tisztító.

Telefon 840.

Telefon 840.

Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.

Varga-
utca 35.

Vegyri-tisztító.

Verbóczy-
utca 14.